

Sak 1:

Kompetanseprosjektet vårt går mot slutten. Dette skal rapporteres innen utgangen av mai.

Orientering om status ved Odd-Arild Finnes. Se oppsummering nedenfor:

Kompetanseprosjektet – status 1. mars 2020

I april 2019 vedtok styringsgruppa at følgende tiltak skulle gjennomføres innen 1. april 2020. Dette er status 1. mars 2020.

Gruppe	Tiltak	Status 1. mars 2020
Undervisning	Utarbeide materiell til yrkesorienteringsmesser	Det finnes mye eksisterende materiell som kan nyttes (det meste er elektronisk, linker,pdf). Dette er nå samlet inn i et dokument og kan distribueres til de som skal delta på YO-messer.
	Felles fagsenter Troms og Finnmark	Oddny og Hanne var i Finnmark i forrige uke på møte i Karasjok hvor de møtte Eva Britt, Tana vgs og Lise Skreddernes, leder Finnmark Bondelag. Eva Britt har søkt og fått kr 400 000 og har ansatt en person i 50 % stilling til å jobbe med felles fagsenter ut dette året. Ajna har sendt utredningen om felles fagsenter til alle nye fylkestingsmedlemmer og hun vil følge opp saken. Signaler om at saken blir neppe behandlet før i juni.
	Fagskole N-T-F	Åse sjekker med Oddny
Rådgiving	Notat: Samarbeid rådgivingstjenestene	Notat utarbeides i løpet av mars (Odd-Arild).
	Formidling: Nettseminar og infofilmer	Gjennomført 2 nettseminar, «Timotei for nordlige strøk» og «Hvordan vurdere beitekvalitet i utmark». 50 deltagere til sammen. Produsert og markedsført 2 filmer om samme tema. Gjennomført spørreundersøkelse blant deltagerne.
FoU	FoU-verksted og innspillseminar	Gjennomført oktober 2019.
	Arktisk landbruksting	Ikke en del av Kompetanseprosjektet.
	Utforme/organisere innspill	Gjennomført. Innspill til programmet «Forskningsmidler til jordbruk og matindustri» er sendt til Landbruksdirektoratet.
	Søknad koordinatorstilling	Notat utarbeides i løpet av mars (Odd-Arild).

Informasjon	Oppdatering av nettsida arktisklandbruk.no	Noe er gjennomført, ferdig? (Sjekk med Ajna). Planen var å samle info om kompetansetilbud og tilskudds-/finansieringsordninger.
	Utarbeide mediestrategi	Ikke påbegynt. Skal dette gjennomføres i prosjektperioden må arbeidet starte ganske umiddelbart (Ajna er satt som ansvarlig for dette tiltaket).
NIBIO	Rapportering	Ikke påbegynt. Utkast ferdig til påske. Finn-Arne ansvarlig.

Vedtak:

De tiltak som ikke er gjennomført, tas tak i, og utføres snarest.

Sak 2: Søknad om nytt prosjekt: «Det arktiske landbruk 2030: En stemme til de som bestemmer»

Det arktiske landbruk 2030: En arktisk stemme til de som bestemmer

Nordnorsk Landbruksråd har helt fra det blei etablert ønsket å bruke begrepet arktisk landbruk som betegnelse på landbruket i Nord-Norge. Hensikten har vært å bevisstgjøre næringa (internt) og å øke statusen til næringa i samfunnet (eksternt). I forbindelse med innføringen av tilskudd til arktisk landbruk over jordbruksavtalen ønsket rådet ei ambisiøs satsing og vedtok et Utviklingsprogram for dette vinteren 2013. Viljen til å bruke arktiske midler til strategisk satsing var begrenset, Men Landbruksrådet fikk gjennomslag for verdiskapingsprosjektet som gikk ut på å ta ut merpris i markedet for nordnorske landbruksprodukter. Prosjektet blei avslutta uten at man kom i mål med konkrete tiltak.

Det arktiske landbruks særpreg og unike geografiske plassering er fortsatt en mulighet for verdiskaping, men dagens virkelighet krever større fokus på å ta vare på og utvikle primærproduksjonen. Arktisk landbruk er i dag et begrep med begrenset innhold i forhold til ambisjonene i Utviklingsplanen. Mange ting har endret seg, men behovet for felles innsats for det nordnorske landbruk minst like sterkt. Det er derfor grunnlag for å ta et skritt tilbake og tenke nytt.

Vi ser utviklingstrekk, både politiske og markedsmessige, som gjør at landbruket i marginale områder kan bli satt under press. Den største usikkerheten gjelder pålagte klimatiltak og markedsutviklingen for rødt kjøtt. Det arktiske landbruk er basert på drøvtyggere og gras. Grovfôrvekstene utgjør 99% av jordbruksarealet. Dette gjør landbruket i landdelen ekstra sårbart dersom drøvtyggerne fortsatt defineres som klimaversting og det iverksettes forhastede tiltak både politisk og markedsmessig.

Både Klimakur 2030 og landbrukets klimaavtale med Staten er ambisiøse. Klimatiltak er definitivt nødvendig, men gjennomføres de ukritisk og på grunnlag av for lite kunnskap, kan det bety at det arktiske landbruk må betale en høy pris. Belastningen og reduksjon i bruk og produksjonsvolum kan bli større enn vi tidligere har sett.

I de prosesser som vi må forvente, er det derfor avgjørende at det nordnorske landbruk har en stemme og blir hørt. For å få innflytelse må talspersoner for landbruket i nord være i inngrep med nasjonale myndigheter, samvirke, andre landbruksorganisasjoner og media. For å få innflytelse må alle involverte ha et høgt kunnskapsnivå om kommende utfordringer og konsekvenser for landbruket i nord.

Det er naturlig at Nordnorsk Landbruksråd tar tak i situasjonen, og det er naturlig å organisere det som et prosjekt. I prosjektet må det samles kunnskap, engasjeres talspersoner og et sekretariat som kan jobbe med strategi sammen med styret for Nordnorsk Landbruksråd. Landbruksrådets rolle i forhold til respektive nasjonale organisasjoner må kanskje avklares.

Første steg er å organisere et prosjekt, og søke finansiering. Aktuelle finansieringskilder er Arktiske midler fra fylkesmannen og andre typer tilskuddsmidler fra fylkeskommunene. Prosjektet bør drøftes i forkant både med fylkesmenn og fylkeskommuner. Det er viktig at Landbruksrådet har et klart mål med prosjektet og at det er enighet om hva som skal gjøres slik at de som skal gjøre jobben har et klart mandat.

Vedtak:

Det er enighet om å gå videre med prosjektsøknad. Det er positive signaler blant medlemmene i AU, så søknad sendes innen fristen. Det er viktig å få konkretisert mål og tiltak i et slikt prosjekt. Formuleringene passer bra med utlysningsteksten fra Fylkesmannen. Anders Johansen får ansvar for å drive prosessen videre inntil søknaden er på plass, og en eventuell bevilgning foreligger, i samarbeid med NIBIO og Odd-Arild Finnes. Nordnorsk Landbruksråd, som prosjekteier, følger opp videre prosess etter nærmere beskrivelser når dette foreligger.

Kommentarer i diskusjonen:

- Nordnorsk Landbruksråd må utnytte mulighetsrommet som finnes i landbruksproduksjonen i dag, og vise til klimavennlig Arktisk produksjon. Det er ønskelig med nordnorske referansebruk og klimaregnskap på gårdsnivå. Sjekk ut klimakalkulatoren som er på trappene.
- Vi må få på plass dokumentasjon for våre klimautslipp lokalt, vi er ikke klimasyndere når vi bruker lokale ressurser. Vi leverer grasfôra kjøtt, dette bør dokumenteres for å kunne få betalt for vår innsats i nord. Vise til andre CO₂-utslipp, hva tenker forbrukerne om dette? Landbrukets betydning i forhold til samfunnet, vi må fremme bærekraft og klima, og skape allianser til blant annet Fjellandbruket. Vi må bruke ressursene der de er! Hvert bruk er en hjørnesteinsbedrift i en bygd, det skapes mange verdier rundt om i vår landsdel.
- Beredskapstanken bør utnyttes i disse virustider. Samle trådene på det vi allerede vet. Vi driver en langsiktig næring, men vi må omstille oss i full fart på grunn av alle klimatiltak som er vedtatt.
- Lokal distribusjon må fremmes. Blant annet kjører TINE varer fra sør, og da bør de kunne hente noen varer fra nord og kjøre sørover også. Dette er økonomisk smart, og klimamessig smart.
- Vi bør være ansvarlige produsenter og forbrukere, ikke bare flytte klimakvoter rundt om i verden. Forbrukerne er ikke våkne i forhold til at landbruket er under press, de følger trender og handler det de får i butikken. Bærekraftig landbruk er vårt fokus – dette kan vi bruke i våre formuleringer som vi kan fremme i våre prosjekt.

- Landbruket er under press i forhold til klimatiltak og fokus på proteinimport som er ønsket nedskalert. Blant annet har TINE uttalt at de ønsker å være selvforsynt med protein innen 2025, uten å tenke konsekvenser for bøndene og lokale muligheter for fôrproduksjon.
- Nordnorsk Landbruk må bli mer synlig, og vi må være på plass der beslutninger tas. Både politisk og i våre organisasjoner. Faglagene må huske på å få med ønske om bevilgninger til Arktisk Landbruk i sine innspill til jordbruksforhandlingene, dette er årlige bevilgninger gjennom jordbruksavtalen. Her må vi få på plass et fokus i alle organisasjoner for å opprettholde dette. Vi er i sterk konkurranse fra blant annet Fjellandbruket.

Organisering av prosjekt:

Nordnorsk landbruk trenger noen som kan fremme budskap i ulike fôra. Våre tillitsvalgte i Nordnorsk Landbruksråd er styrt av sine organisasjoner, og dette kan være hemmende. Kanskje bør man sørge for at plassene blir besatt av de som ikke lar seg styre.

Som utøvende prosjektledere kan Agri Analyse påta seg oppdrag som viser budskapene på en god måte, selv om prosjektet kan eies av Nordnorsk Landbruksråd. AU kan være med som referansegruppe. Det er viktig med kontinuitet i arbeidet, så det kan være greit å ha med seg noen erfarne folk på laget med videre. Det er også viktig å jobbe med fremtidige tillitsvalgte for å selge inn målene som vi setter, for de nye som vil komme inn i styrene. Det er viktig at arbeidet vi gjøre baserer seg på en felles plattform for landbruket i nord.

Budsjett:

Vi søker midler hos Fylkesmannen, de har fått tildelt 4 millioner som skal fordeles på prosjektene som omsøkes. Vi må også søke støtte hos Fylkeskommunene. Det satses veldig på mat og reiseliv, og her kan det ligge muligheter også hos Innovasjon Norge, både Nordland og Arktis (Troms og Finnmark). Uklart hvilket beløp som skal omsøkes, vedtas etter utkast til budsjett fra Odd-Arild Finnes når det foreligger.

Sak 3: Arktisk Kompetansesenter for sau

Orientering ved styreleder Eirik Jensen – vedlagt presentasjon av strategiske mål og tiltak for Arktisk Kompetansesenter for sau.

Sak 4: Samhandlingsarena for det Arktiske Landbruket - prosjektsøknad sendes inn innen 1. april.
#stoltarktiskbonde

Utlysningsteksten er som følger: *Å utvikle nye arenaer for samhandling og samarbeid i det arktiske landbruket. Det er lange avstander i landsdelen, det å skape nye arenaer for samhandling og samarbeid i det arktiske landbruket er derfor et område som er viktig for utviklingen av landbruksnæringa og som det kan innvilges arktiske midler til.*

Prosjektutkast gjennomgås og gis innspill på.

Vedtak:

Nordnorsk Landbruksråd finner ikke at prosjektbeskrivelsen følger den bestilling som ble utarbeidet i det første møtet angående samhandling som ble gjennomført. Prosjektet må inneholde samarbeid med NLR, og beskrive at det er allerede kjent agronomisk kunnskap som skal formidles ut til bøndene. Prosjektbeskrivelsen må derfor skrives noe om før den kan støttes fra Nordnorsk Landbruksråd.

Det stilles også spørsmål angående punktet finansiering. Det er ikke aktuelt med direkte økonomisk støtte fra organisasjonene, den må søkes eksternt.

Sak 4: Innspill Innovasjonsgruppa til grøntsektoren

Nordnorsk Landbruksråd har sendt et brev basert på innspill fra grøntrådgivere i Midt-Troms.

Tas til orientering.

Sak 5: Årssamling i juni

AU i Nordnorsk Landbruksråd, med representantene som sitter per i dag, må virke frem til årssamlinga. De skal presentere arbeidet i året som har gått, og det er derfor naturlig å de opprettholder sitt arbeid inntil denne er gjennomført. Årsmelding og økonomi skal presenteres.

Gjennomgang av årsmelding:

- Valgkomitèarbeid på tvers av organisasjonene – ønsker om at møte gjennomføres i 2020.
- Mer omtale av mediekurs.

Regnskap:

- Signaler om besparelser i Norsk Landbrukssamvirke – Sekretær tar kontakt med NL for å få signaler på hva som skjer fremover.
- Vi ønsker en mer oversiktlig regnskapsrapport, med begge kontoer sammenslått. Tar kontakt med NLRs regnskapsmedarbeidere og ber om en enklere oversikt.

Vedtak:

Sender en henvendelse til Samvirke og faglag angående representasjon til i AU Nordnorsk Landbruksråd. Årssamling skal gjennomføres 16. juni i Tromsø. Tas kontakt med prosjektledere for presentasjon av Verdiskapingsrapporten fra NIBIO. Lokalitet fastsettes senere.

Orienteringer:

Norsk landbruksrådgivning sender søknad på de arktiske midlene for et prosjekt på utprøving av timoteisorter på gårdsnivå. Nordnorsk Landbruksråd støtter en slik søknad, da dette var ett av tiltakene som var drøftet og ønsket på vårt FoU-seminar i høst. Vi sender **støttebrev** etter forespørsel når de er klare med søknad.

Møte hevet 15.00